

Một Đồi Nhìn Lại

Tác Giả: Táng Vi

Thứ Tư:, 09 Tháng 6 Năm 2010 05:17

Đây là thành phố, nơi bà đã sống. Nó đã thay đổi hoàn toàn, đến nỗi bà không còn có thể nhận ra nó

Tác giả tên thật Lisa Hannah Nguyễn, hiện là dân Milpitas, miền Bắc Cali., cho biết bà chỉ là người thích đọc sách. "Một Đồi Nhìn Lại" là một tiểu thuyết nhân dịp 30 tháng Tết, kể lại những đôn đôn gian khổ đã trải qua quê nhà sau 1975 tại xứ Mỹ, của một gia đình 4 thế hệ chung sống.

Những ngày gần đây, sinh hoạt của tôi là ra vào bệnh viện và những đêm thức trắng đó, để sẵn sàng cho mẹ tôi.

Và rồi mẹ tôi đã được chuyển đến qua viện dưỡng lão nơi bác sĩ tìm cho bà là giám đốc.

Cùng thì sau nhiều năm do đau, lo sợ thất bại, sống những ngày ta sẵn sàng không chu đáo, sự mệt mỏi cằn nhằn... Trăm lo ngàn sợ, với tâm lý của người Việt Nam, chúng tôi cũng phải quy thuận, để mẹ tôi vào chỗ có những sẵn sàng để biết và cần thiết cho bệnh tình của bà, sau những cơn đau đớn và tìm và chôn cất trí nhớ của người già.

Hôm sau, thức dậy vào tối nay, mẹ tôi đang ở phòng sinh hoạt. Bà ngồi chung với ba bà già đang

Một Đồi Nhìn Lại

Tác Giả: Táng Vi

Thứ Tư,, 09 Tháng 6 Năm 2010 05:17

Tiáng ru đó, đã đưa tôi, các con và các cháu tôi vào đồi, với tất cả yêu thương triu mến. Bà ng nháng món ăn ngon mà bà nấu cho cả nhà. Bà ng nháng chiếc áo dài nhá xíu, bà may cho các con tôi lúc còn nhá. Bà ng nháng chiếc áo len xinh xắn, đẹp màu, đẹp kiểu mà bà cảm thấy háng đêm, đan cho các cháu, khi mùa đông đến.

Má tôi được rất nhiều sách, từ đông sang tây, từ cả tiếng kim. Có lẽ vì thế mà bà đã tìm cho mình một nhân sinh quan và cuộc sống.

Bà thương yêu các con tôi phải sống đời đẹp và giúp đỡ mọi người.

Có người nói "hạnh phúc là khi mình có nhiều tiền nhưng trong đời". Nếu quá thát nhá với, thì gia đình tôi với 4 thế hệ, từ đời ông đời ng, chúng sống đời một mái nhà, chúng tôi có quá nhiều hạnh phúc, vì lúc nào gia đình chúng tôi cũng quây quần, hỏi hỏi, ồn ào, náo nhát.

Qua những thăng trầm của cuộc sống, mẹ tôi luôn luôn ở bên cạnh giúp đỡ, chăm sóc các con, các cháu, đi làm và có được những bữa cơm ngon lành, ấm áp.

Và bây giờ mẹ tôi phải một mình vào sống ở đây, không được gần các con cháu, tôi thấy xót xa vô cùng, những chuyện còn cách nào hơn.

Mong mẹ tôi sớm quên đau và đi sống nơi đây và nhất là sớm tìm được sự bình an cho tâm hồn, trong những tháng ngày còn lại của tuổi già xa rời này.

Qua một tháng Tết năm 1986 với đoàn thể, do cô em bạn lãnh, mẹ tôi không được hưởng trời đất chính phủ. Tôi từ bang Oklahoma chúng tôi đến với Cali, vì nghe nói ở đây khí hậu ấm áp và rất đông người Việt. Với gia đình 7 người, hai vợ chồng, mẹ tôi và 4 đứa con, nhá nhát 11 và lớn nhát 18. Chân đất chân ráo, tôi miễn đất nhà, chúng tôi phải đi làm ngay để trả tiền nhà 750 đô một tháng ở Mountain View, tuy đất nhà San Jose, nhưng chúng tôi yên tâm vì nơi đây trả công hợp lý, tôi không có nhiều băng đất.

Một Đồi Nhìn Lại

Tác Giả: Táng Vi

Thứ Tư, 09 Tháng 6 Năm 2010 05:17

Đác 3 tháng, thì chúng tôi đáu mát viác. Rát may cô em há xin đác cho cháng tôi mát route báo.

Thá là cá 4 giá sang, cháng và tháng con trai thá ba 12 tuái, đã phái thác dáy, vái cái lánh công da cáa tháng 12, đáu tiên trên đát Má, đá đi nhán báo, xáp báo rái đi bá cho khách hàng. Khánh tá là nháng ngày máa, hoác cuái tuán báo quáng cáo náng trách, phái bá bao nylon, mát gáp đôi thái gian. Tháng con tôi đã giúp bánh iáu năm các nhác nhá thá, nhát là trong nháng mùa đông lánh giá, máa tám táã, khi các đáa trá khác còn nám trong chán ám, thì con tôi đã phái thác dáy, mát nhám, mát má, co ro ngái gáp báo, không mát lái than van. Có nháng lúc phái đi bá bá báo á nháng apartments, trái tái đán, con tôi rát sá ma.

Có lánh nháng các cát tá lúc áu thá này, đã rèn luyán và giúp cháu thành công trên đáng đái và có mát tám lòng nhân háu.

Má tôi vay đác 240 đô mát tháng, mái có tián mua thác ăn và phái thát tán tián, nhá má tôi chá bián nhiáu món ăn ngon mà rá. Mái tuán chúng tôi lên San Jose mua đá ăn mát lán.

Sau đó, tôi đác bà chá nhà ngá i Phi tát báng, chá đi giái thiáu vái bà bán, là Manager phá trách ám thác trong 1 vián đáng lão.

Thá là tôi bát đáu vào làm viác á đó, tián láng hán 5đô/1 giá, có đáy đá benefit.

Chúng tôi chá có mát chiác xe hiáu Ford Maverick, 8 máy, 2 cáa, uáng xăng thán sáu, cáa mát ngá i bán cho. Cá nhà 7 máng, nhái nhát chát cáng trên xe, mái khi đi đâu. May mà cháa bá cánh sát phát. Có lán bá mát xe đáng sau đáng phái, không biát luát lá vá báo hiám, tháy xe mình body cáng cấp không sao, mà xe há bá máp méo, cháng tôi cho há đi. Vá nhà mái biát áng bá xát ra. Thá là phái móc tián túi ra sáa. Kinh nghiám đáu tiên trên đát Má. Rái có lán xán xác không đác ká tám báng "Cám quáo trái tá 7 đán 9 giá sáng" Cháng tôi quáo vào, mát ông cánh sát đáng ngái chá sán. Tám giáy phát đáu tiên và đá đái.

Lái mát lán không rán đáng, North vái South, cháng tôi đi lán tuát vá háng Sacramento, càng đi càng tháy xa và lá hoác, anh sá quá đáng lái trên đáng. Cánh sát tái anh đáa sá

Một Đồi Nhìn Lại

Tác Giả: Táng Vi

Thứ Tư:, 09 Tháng 6 Năm 2010 05:17

---

phone, hß gßi chßng cß em hß và mßt ngß i bßn tßi lái xe vß gißùm, vì anh sß quá hßt lái nßi.

Mßi sáng khi bß báo đßc phân nßa, chßng tôi chß ôi đi làm ca 6 giß, vß đi bß nßt báo, sau đó chß các con tôi đi hßc, trßa đón vß. Tôi vß nhà lúc 2:30 chißu, ăn vßi vàng rßi ngßi vào bàn máy, may nhßng túi ren nhß, mß tôi giúp nhßi hoa hßng khô vào và cßt dây thung, sau đó 2 cô con gái lßn giúp gßn hoa và nß lên trên. Đßc bißt cußi tußn cß nhà ngßi xúm xít làm cho xong đß giao hàng. Mßi cái đßc khoßng 10 cent. Mßt tháng kißm thêm đßc vài trăm, nhßng nhißu hôm làm đßn khuya, tôi không đßng lên nßi, mßi thßy thßm thßa nhßng cßc nhßc cßa nhßng năm tháng đßu tiên trên xß Mß, không có trß cßp cßa chính phß đß có thß hßc thêm.

Ai nói thiên đßng là đây?

Nhßng cho dù có cßc khß tßi đâu, chúng tôi vßn cßm nhßn đßc cái hßnh phúc, sß tß do, sung sßng mà chúng tôi đang có, đß so sánh vßi 11 năm ß lßi Sài Gòn sau năm 75.

Chúng tôi đã ß lßi trong mßt thành phß mang tên ngß i xa lß, vßi nhßng con ngß i xa lß, vßi cußc sßng tß tßi, nhß mßt mißn Nam đang tßi tßng ngày qua đi, vßi ngß m ngùi "Sài Gòn ßi! Ta mßt ngß i nhß ngß i đã mßt tên." Vßi nhßng đói khát, vßi nßn ghß, nßn đau mßt, sßt xußt huyết lan tràn. Mßt gißng bßnh 3 đßa trß nßm ngang, phòng gßn cßu tiêu, mùi khai thßi xông lên nßng nßc, dßi đßt dß bßn, đßy vß cam, vß chanh, rußi nhßng bu đßy. Tôi không thß nào quên đßc nhßng hình ßnh này.

Vào thßi bußi ßy, chß đi đßc xß đßng hßi nhißu: Đi hßp tß - Đi thßy lßi - Đi thanh niên xung phong - Đi kinh tß mßi - Đi gác dân phòng - Đi vßt biên - Đi bán chính thßc - Đi thăm tù cßi tßo - Đi bán chß trßi - Đi tù v.v..

Trßm cßp hoành hành. Có hôm chúng tôi đß dép ngoài sân, sáng ra mßt hßt, trßm leo vào ăn cßp, đem bán ve chai. Khßn khß chßa?

Có hôm tôi đi ngang qua ngôi trßng cũ thân thßng, thßy bußn tê tái khi nghe bài hát"

"Mặt mai anh vẫn qua tròng ng Gia Long.
Thầy nón vành nghiêng nhè dáng em hiền.
Bên vai mòn mỏi theo ngày
tháng.....
Tình cũng tan theo nhè ng mưa n phi n."

Thầy khó khăn lắm, nhiều gia đình sống nhờ tiền lương của nhà ông ngoài nên đỡ khổ. Còn nhà ông ai không có thì khổ lắm vô cùng, vì trong nhà ông có thể bán đất, đã làm ra đi. Có ông ông và đã phải bán máu trong thân xác khổ của mình để đi thăm nuôi chúng.

Tôi đã thấy ông đưa bé, phải đi nhặt rác bên ông kính râm đen ngòm, rửa sạch đem bán, để mua tiền chi phí, thìa mẹ. Nhiều gia đình ép đi kinh tế mới, vì có ông ông thân là lính ông y sĩ ở tù, đã không thể sống nữa để đi đá, ông ông con thơ, lời thôi, lịch thiệp chớ vờ thành phố, sống cần nhàn nhã chi u để, vì nhà của đã bị tịch thu, không hề khổ, mà chúng thì chúng biết ngày v.

Chúng tôi sống trên chính quê hương của mình, với một tâm trạng thất vọng của "Chẳng là sống tạm bợ" Có phải vì cái chết dè, nếu có chân nó cũng đã bị đi rồi.

Sau ông ông chuyển về biên giới gian khổ, nhiều ông ông may mắn đến được bên biên do. Nhiều ông ông đã phải bị xác trên biển đông. Nhiều đàn bà, con gái đã bị hãm hiếp dã man.

Rồi ông ông đi chính thức để đi xét. Chúng tôi đi chụp hình lẫn tay, nhìn ông ông nào cũng vêu vào, cảm đối. "Ồi! Bao năm giờ phóng nhè thơ này phải không anh?"

Buổi sáng trước khi ra phi trường, chúng tôi đã phải ký tên ông ông căn nhà cho chính phủ. Thất đã man. Nhiều mất tuôn rồi, ông ông ở lại với tâm trạng kém may mắn. Khi ra đi biết mình đã mất quê hương. Lúc máy bay cất cánh, tôi nhớ thơ "Sài Gòn ơi! Tôi đã mất ông ông trong cuộc đời."

Chúng tôi đã bắt đầu cuộc sống mới trên xẻ ông ông, tuy là có các khổ hơn nhiều ông ông khác,

Một Đồi Nhìn Lại

Tác Giả: Táng Vi

Thứ Tư:, 09 Tháng 6 Năm 2010 05:17

---

nháng tát cá rái cũng qua đi.

Các con tôi bắt đầu lên đồi học, và a học và a làm. Tôi đã đi học ra làm cô giáo nhà trường.

Chúng tôi là một người yêu thích võ thuật từ lúc còn trẻ, lúc này anh đã mua một võ đường nhỏ ở y Thái Cực Đạo ở thành phố Santa Clara, và tôi sẽ giúp cậu học con trai, đã theo bạn học võ từ lúc 5 tuổi. Cháu may mắn được cậu học bạn của anh ở trường dạy, bạn của bạn, và vì có năng khiếu nên cháu đã có một căn phòng võ thuật, 7 tuổi cháu đã bắt đầu đi học ở Việt Nam.

Sau đó, võ đường dời qua một chỗ ở gần Milpitas, con gái lớn của tôi mua nhà cũng ở thành phố này. Chúng tôi dọn về ở chung.

Tháng 6 năm 1998, chúng tôi đi tập qua đồi, mang theo tiếng cười rộn rã, và a lúc đang yêu người và yêu cuộc sống, và tôi cũng hát trong nhóm Sĩ Phú và đáng để khoe một nhà của một người tập võ. Anh bạn học tôi học và học. Và sau 3 tháng chúng tôi và tôi tập thể dục bằng tất cả những lúc và cần để cho tôi phút cuối cùng. Anh đã vĩnh viễn mất, xuôi tay ở tuổi 55, chúng tôi học võ thuật và có được một giờ ngon ngon từ ngày tôi đi Mỹ.

Anh ra đi, để lại một đống sau muôn vàn những tiếng cười của những người đi. Nhưng là các bạn anh, những người bạn tôi học trung học, và những người học anh, và anh, mà khi học võ, vì anh là người đi qua sau, những anh đã bắt đầu thì giờ, liên lạc với các bạn ở khắp tiểu bang, nơi vòng tay lớn, thành lập hội Trường Lạc _ Chu Văn An 64-65-66.

Anh có rất nhiều bạn bè, để lại thành phố. Ai cũng đi học võ anh, ngay cả các phụ huynh, đi học thành những bạn thân của anh, vì anh là một người rất chân tình, sẵn sàng giúp đỡ mọi người. Tôi vẫn thường nghĩ 3 tháng quá ngắn, để sống với nhau một đời, những cũng quá dài, vì nó có quá nhiều kỷ niệm khó quên một đời.

Chúng tôi vẫn thấy cảm xúc, buồn ngủ, mà khi nghe bạn học cùng, mà anh đã hát 2 tháng trước khi chết.

Một Đồi Nhìn Lại

Tác Giả: Táng Vi

Thứ Tư: 09 Tháng 6 Năm 2010 05:17

"Trên con đường anh bước.

Một chiều bóng đêm cô.

Bây giờ là tháng mười.

Sao vẫn còn mưa rơi." "

Bài hát thút buốt, như con đường anh đã vẽ vẽ bước đi cô đơn một mình.

Tôi nhớ tôi và giáo sư đời học nghiệp M, còn rất trẻ bước ung thẹn gan thẹn khi cuộc, trong bài giảng cuộc cùng, ông yêu cầu mọi nghiệp và tay hát chúc mừng sinh nhật cho vợ ông, nghiệp và đã ôm ông khóc và nói "Xin đừng quên"

Đôi tôi tiếp hoài bão đang của bạn (là "Đào tạo một thế hệ thanh thiếu niên khỏe mạnh, tin, thành công không kiêu, biết không ngừng, với tinh thần tiếp sĩ đạo" "Lịch nghĩa, Liêm Sĩ, Nhân Nghĩa, Khóc K, Bớt khu" và luôn luôn giữ gìn danh dự, bản sắc của nghiệp Việt Nam), con trai tôi đã tiếp tục đi hành võ đường lúc 24t đời. Tuy còn trẻ, nhưng cháu rất chững chạc và đĩnh đạc, có tác phong của một nghiệp và thục có thực tài, đức của nghiệp và tín nhiệm của các phụ huynh.

Và ngày 20 tháng 10 năm 2004 con trai tôi đã trở thành Grand Master trẻ tuổi nhất, đức của cấp Huyện Đại Đệ Thập Đệ nghiệp tuổi 30, của hai môn phái Han Moo Kwan và Moo Duk Kwan. Và đức biết tên cháu là nghiệp Việt Nam duy nhất, đức của môn phái "Han Moo Kwan" cấp bậc này.

Đã 12 năm trôi qua, tôi vẫn đang ngồi đây bên đời lặng gió, hạnh phúc với những gì mình đang có. Các con tôi đều đã lập gia đình, có nghiệp lại tiếp và tôi đã có 7 đứa cháu nghiệp nghiệp. Tôi bận rộn với những công việc hàng ngày. Những hạnh phúc bây giờ của tôi là đây, là những đứa cháu nghiệp nghiệp, nghiệp nghiệp rất đẹp thục nghiệp của tôi.

Chúng đã khen ngợi tôi nghiệp "super good". Thế là quá đời. Cho bố công tôi thục nghiệp nghề nghiệp hát "Đôi tôi cô đơn, nên quanh năm đường nghiệp của m".

Tôi rất thích bước tranh treo ở phòng khách nhà con gái tôi. Hình ảnh một cuộc bé 6-7 tuổi, hai tay thục túi quần, đang đường nhìn một dòng sông, với những giòng chảy đời:

Một Đồi Nhìn Lại

Tác Giả: Táng Vi

Thứ Tư:, 09 Tháng 6 Năm 2010 05:17

"Tôi bây giờ cho đời 100 năm sau, biết kể trong nhà bằng cửa tôi, có nhiều tiền đời đâu. Cái nhà sang trọng tôi đã . Hay cái xe đạp ng lly mà tôi đã lái. Tôi có đời không thành viên đời. Nhưng thời giờ này, có thể sẽ khác hơn, vì tôi đã rút quan trọng trong đời sống cửa một đời a trọng."

Tôi thường nghĩ hoàn cảnh và môi trường sống thời trước quan trọng về tâm lý và tình huống đời sống sau này khi đời bé lớn lên. Tôi có câu "Giờ mà c thì đen, giờ n đèn thì sáng."

Các cháu tôi sinh ra và lớn lên ở nước M này, thật sung sướng và đầy đủ vật chất. Vì bố mẹ chúng không nhiều thì ít, đã trải qua những tháng ngày đói khát, thiếu thốn sau năm 75, nên khi có gia đình, mẹ con cái mình có đủ các nhu cầu gì cũng có, hạnh phúc thật.

Các cháu tôi mùa đông đi chơi tuyết, mùa hè đi biển thật vui. Tôi nghe cháu 8 tuổi cửa tôi, ngày nào cũng đem tiền ra khoe khoe, "Con có 206 đồng." Tôi thường dạy các cháu phải tiết kiệm và giúp đỡ những người nghèo khổ hơn mình. Tôi cho chúng nó xem hình ảnh đời tàn tật, kém may mắn ở Việt Nam. Tôi nghe cháu đời 6 đời giúp, tôi đùa "Con có 200, mà con cho có 6đ, con giúp nhiều tiền đời làm gì?" Nó đáp "Con không giúp thì cũng có người khác giúp. Tiền này con đời dành, mai một khi mẹ con già, không đi làm được, đâu có ai cho mẹ con tiền." Tôi không cãi vào đâu được.

Cũng như khi tôi kể chuyện về một phi công Việt Nam, trên đường trở về sau một phi vụ, anh thấy một máy bay Mỹ bắn rơi ở vùng rừng núi. Thấy tình hình khẩn cấp, anh đã anh dũng bay xuống cứu hộ, biết kể hiểm nguy và cho dù đó không phải là bản phận, trách nhiệm, cửa anh. Nhưng anh vẫn cứu hộ vì tình người, vì tình chiến hữu.

Tôi nghe cháu tôi nói "Con người là quan trọng, nhưng mạng sống cửa mình vẫn quan trọng hơn."

Tôi không thể cãi lý với nó được. Cháu tôi sinh đời này đây, một đời tốt đẹp hòa bình. Tính về kể đời nó đã có.

Làm sao tôi có thể cắt nghĩa, đời các cháu tôi hiểu được rằng, chúng tôi, những người dân miền

Một Đợi Nhìn Lại

Tác Giả: Táng Vi

Thứ Tư,, 09 Tháng 6 Năm 2010 05:17

Nam đã mất tất cả, chỉ còn lại một niềm kiêu hãnh. Đó là những người lính Việt Nam Cộng Hòa đã từng chiến đấu và hy sinh cho lý tưởng tự do, mất cách hào hùng, cho lá cờ quật cường, đã từng phiêu bay cao trên Đông Hà, Huế, Quảng Trị ngày nào.

Có lẽ chúng tôi không bao giờ hiểu được điếu u này. Những gì ra tôi đã kể cho chúng biết lý do, tại sao bao nhiêu người VN phải bỏ nước ra đi tìm tự do, bắt chấp sự sống chết. Bởi vì họ không muốn sống dưới gông cùm Cộng Sản.

Trẻ con ở đây thích nói tiếng Mỹ. Tôi thường phải nhắc nhở "Nói tiếng Việt". Vì tuy cùng một ý nghĩa, nhưng ngôn từ trong tiếng Việt, khi nghe vẫn cảm thấy ngọt ngào và ấm áp lòng người hơn. Tôi nhớ có lần chị chị, cho thằng cháu ngoại, cái cặp sách, mà nó tìm mãi không thấy. Nó đã nhìn tôi với ánh mắt ngạc nhiên và tự đắc khoe tay nói "Con cảm ơn bà, con thấy bà hiểu lòng mình."

Và tôi chợt nhận ra một điếu u. À! Thì ra khi mình làm một việc đó cho người khác, với tất cả tấm lòng yêu thương, thì ngay cả một đứa bé cũng có thể thấy được và nói lên sự biết ơn, cũng bằng cả tấm lòng của nó. Tôi nghĩ đây là những món quà quý báu nhất, mà tôi đã nhận được trong cuộc đời của mình.

Tôi không biết mình có làm được những điếu u như bác tranh đã viết hay không? Bởi vì tôi đã có trong đời sống tu thân, không những 1 đứa mà là 7 đứa trẻ.

Những tôi biết rõ một điếu u, đó là, tôi đã mang yêu thương, sự chia sẻ, không ích kỷ, ghen ghét vào thân phận của các cháu tôi. Và tôi chấp hy vọng rằng, nó có thể giúp ích một phần nào, khi chúng lớn lên, có thể trở thành những người tốt và hữu dụng cho xã hội.

Thật là quá tốt.

Bây giờ đã nhiều năm trôi qua, tôi vẫn không khiếm một chút ngấm ngùi, mãi khi bóc những lá thư tháng 4. Tôi lại nhớ về Sài Gòn.

Một Đồi Nhìn Lại

Tác Giả: Táng Vi

Thứ Tư, 09 Tháng 6 Năm 2010 05:17

Sài Gòn bây giờ ồn ào náo nhiệt, đông đúc hàng quán, nhà lầu san sát, phố hoa giờ täo. Nhưng tôi vẫn thấy yên bình vì tôi sống ở Sài Gòn của những ngày xưa thân ái. Vì đó mới chính là Sài Gòn của tôi, của anh, của chị, của chúng ta, của những người đã phải bỏ quê hương ra đi. Vì thế đó, có một cái gì đó mà tôi chưa hiểu, có một cái gì đó, đó mà nhớ, mà quên một đời.

Tôi nhớ bài hát "Bonjour Việt Nam" của một nhạc sĩ người Pháp:

"Tôi nhớ biết quê hương, một mùi khói chập chờn tranh. Tiếng gọi mät hét của những chiếc thuyền thả giấy trôi."

Một ngày nào đó, tôi sẽ về miền đất cũ. Thăm lại tâm hồn tôi, thế đó đã bao năm.

Tôi không có một Hà Nội đâu mà nhớ, chỉ có một Sài Gòn với những kẻ niäm đã theo tôi suốt một đời, mà đã nhiều năm qua chưa một lần trở lại. Tôi vẫn mong một ngày nào đó, khi các cháu tôi lớn khôn, tôi sẽ cùng các cháu tôi về thăm lại quê hương.

Đó các cháu tôi được thấy tên một, đất nước của bố mẹ chúng đã sinh ra và lớn lên. Có con sông dài xanh xanh, có lũy tre làng, có con đò chuyên chở gạo nhäng, một đời lam lũ của những người dân quê.

Chúng sẽ thấy mình hạnh phúc và may mắn biết bao, khi thấy những đứa trẻ nghèo đói, kiếm ăn trên đường phố mà đôi khi chưa có một miếng cơm nhäng "Mong có nhiều đứa trẻ thì đời nhät, có tiền mua đồ ăn".

Có thể các cháu tôi sẽ học được nhiều điều mới mẻ trong cuộc đời, mà thấy quý cuộc sống yên bình, và sự tự do mà chúng nó đang có, một cuộc sống mà nhiều người Việt Nam đang khao khát.

Tôi sẽ nói với các cháu tôi rằng. "Đây là thành phố, nơi bà đã sống. Nó đã thay đổi hoàn toàn,

Một Đồi Nhìn Lại

Tác Giả: Tô Ng Vi

Thứ Tư, 09 Tháng 6 Năm 2010 05:17

Đến nay bà không còn có thể nhìn ra nó. Nhưng người đó không quan trọng, bởi vì khi bà bước ra đi, bà đã mang theo những hình ảnh đẹp nhất trong trái tim của bà". Thế là quá đủ.

Mùa xuân đã tới. Trông trong xanh gió mát.

Hôm nay vào thăm, đừng quên tôi ra ngoài vắng vẻ nhé, chắc bà vui lắm.

Tôi nghe có tiếng hát trầm trầm của người ca sĩ tôi ái mộ vang xa:

*"Có những ngày xa rời tôi, bên cạnh tôi đây.
Có chút tình thơ ngời gió thổi, tôi chợt nhìn ra tôi."*

Tô Ng Vi